

Donderdag, 5 september 2002

P5_TC2-COD(2000)0331

Standpunt van het Europees Parlement in tweede lezing vastgesteld op 5 september 2002 met het oog op de aanneming van Richtlijn 2002/.../EG van het Europees Parlement en de Raad tot voorziening in inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu en, met betrekking tot inspraak van het publiek en toegang tot de rechter, tot wijziging van de Richtlijnen van de Raad 85/337/EEG en 96/61/EG

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Comité van de regio's ⁽³⁾,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Gemeenschapswetgeving op het gebied van het milieu beoogt bij te dragen tot het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu en tot de bescherming van de gezondheid van de mens.
- (2) De communautaire **wetgeving, plannen en programma's betreffende het milieu en andere beleids-terreinen omvatten** de bepalingen op grond waarvan de autoriteiten en andere instanties beslissingen nemen die aanmerkelijke gevolgen voor het milieu alsmede voor persoonlijke gezondheid en welzijn kunnen hebben.
- (3) **In artikel 6 van het Verdrag wordt bepaald dat de eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Gemeenschap.**
- (4) Werkelijke inspraak bij het nemen van beslissingen biedt het publiek de gelegenheid zijn mening en bezorgdheid die van belang kunnen zijn voor die beslissingen te uiten en stelt de besluitvormers in staat daarmee rekening te houden, hetgeen de verantwoording en de transparantie van de besluitvorming vergroot en bijdraagt tot de **publieke steun aan de genomen beslissingen**.
- (5) Inspraak, waaronder inspraak van verenigingen, organisaties en groepen, in het bijzonder niet-gouvernementele organisaties die *zich inzetten voor* milieubescherming, moet derhalve worden aangemoedigd.
- (6) Op 25 juni 1998 heeft de Europese Gemeenschap het Verdrag van de VN/ECE betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (het Verdrag van Aarhus), ondertekend. Het Gemeenschapsrecht dient met het oog op de bekrachtiging ervan door de Gemeenschap aan dat verdrag te worden aangepast.
- (7) Een van de doelstellingen van het Verdrag van Aarhus is het waarborgen van rechten inzake inspraak **in besluitvorming die van invloed is op het milieu** teneinde bij te dragen tot de bescherming van het recht in een milieu te leven dat passend is voor de persoonlijke gezondheid en welzijn.
- (8) Artikel 6 van het Verdrag van Aarhus voorziet in inspraak in besluiten over specifieke in bijlage I vermelde activiteiten en betreffende niet vermelde activiteiten welke aanmerkelijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben.
- (9) Artikel 7 van het Verdrag van Aarhus regelt inspraak betreffende plannen en programma's betrekking hebbende op het milieu.

⁽¹⁾ PB C 154 E van 29.5.2001, blz. 123.

⁽²⁾ PB C 221 van 7.8.2001, blz. 65.

⁽³⁾ PB C 357 van 14.12.2001, blz. 58.

⁽⁴⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 23 oktober 2001 (PB C 112 E van 9.5.2002, blz. 125), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 25 april 2002 (PB C 170 E van 16.7.2002, blz. 22) en standpunt van het Europees Parlement van 5 september 2002.

Donderdag, 5 september 2002

- (10) Artikel 9, leden 2 en 4, van het Verdrag van Aarhus regelt de toegang tot gerechtelijke of andere procedures voor het bestrijden van de materiële en formele rechtmatigheid van de besluiten, het handelen of het nalaten vallende onder de inspraakbepalingen van artikel 6 **en andere relevante artikelen** van dat Verdrag.
- (11) Ten aanzien van **communautaire wetgeving** die de overlegging door de lidstaten van plannen en programma's betreffende het milieu **voorschrijft, dient te worden voorzien in** inspraak in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag van Aarhus, met name met artikel 7.
- (12) Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten⁽¹⁾ en Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging⁽²⁾ dienen te worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat zij volledig stroken met de bepalingen van het Verdrag van Aarhus, met name artikel 6 en artikel 9, leden 2 en 4.
- (13) Aangezien de doelstelling van het overwogen optreden, namelijk bijdragen tot de uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Aarhus, onvoldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve, wegens de omvang en de gevolgen van het optreden, beter op communautair niveau kan worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het beginsel van subsidiariteit van artikel 5 van het Verdrag, maatregelen nemen. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel als bedoeld in dat artikel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen nodig is voor het bereiken van die doelstelling.

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstelling

Deze richtlijn heeft ten doel bij te dragen tot de uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Aarhus, in het bijzonder door:

- te voorzien in inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu;
- de inspraak van het publiek te verbeteren en in de Richtlijnen 85/337/EEG en 96/61/EG bepalingen betreffende toegang tot de rechter op te nemen.

Artikel 2

Inspraak van het publiek in plannen en programma's

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder „publiek” een of meer natuurlijke personen of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, hun verenigingen, organisaties of groepen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek in een vroeg stadium reële mogelijkheden tot inspraak krijgt in de opstelling en wijziging of herziening van de plannen of programma's die krachtens de bepalingen in bijlage I bij deze richtlijn dienen te worden opgesteld.

Met het oog daarop zorgen de lidstaten ervoor dat:

- het publiek door openbare kennisgevingen of op een andere passende wijze, bijvoorbeeld met elektronische middelen, indien beschikbaar, geïnformeerd wordt over alle voorstellen voor plannen of programma's van dien aard of voor de wijziging of herziening ervan, en dat het publiek relevante informatie betreffende dergelijke voorstellen ter beschikking wordt gesteld, onder andere informatie over het recht op inspraak in de besluitvorming en over de bevoegde instantie waaraan vragen en opmerkingen moeten worden gericht;
- het publiek het recht heeft opmerkingen en meningen kenbaar te maken wanneer alle opties open zijn, voordat besluiten betreffende de plannen en programma's worden genomen;

⁽¹⁾ PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/11/EG (PB L 73 van 14.3.1997, blz. 5).

⁽²⁾ PB L 257 van 10.10.1996, blz. 26.

Donderdag, 5 september 2002

- c) bij de besluitvorming naar behoren rekening wordt gehouden met het resultaat van de inspraak;
- d) de bevoegde instantie, **de opmerkingen en meningen van het publiek bestudeert en naar behoren beantwoordt, individueel of collectief, met toelichting van de mogelijke uitwerking van de publieke inspraak op de betreffende kwestie.**

3. De lidstaten wijzen het publiek aan dat voor de toepassing van lid 2 recht op inspraak heeft, waaronder betrokken niet-gouvernementele organisaties die aan eventuele voorschriften van de nationale wetgeving voldoen, zoals die welke zich inzetten voor milieubescherming.

De nadere regelingen voor inspraak krachtens dit artikel worden door de lidstaten zodanig vastgesteld dat het publiek zich terdege kan voorbereiden en werkelijk inspraak heeft.

Deze regelingen kunnen onder meer bestaan in vorming van het publiek inzake besluitvorming of in de financiering van die vorming.

Er wordt in redelijke termijnen voorzien, die voor elk van in dit artikel bepaalde fasen voldoende tijd geven.

4. **De lidstaten kunnen per geval overeenkomstig hun nationale wetgeving besluiten** dit artikel niet toe te passen ten aanzien van plannen en programma's voor nationale defensiedoeleinden, **indien zulks nadelige gevolgen zou hebben voor die plannen en programma's, of van besluiten omtrent** civiele rampen.

5. Dit artikel is niet van toepassing op plannen en programma's als bedoeld in bijlage I waarvoor een inspraakprocedure wordt gevolgd krachtens Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de milieueffecten van bepaalde plannen en programma's⁽¹⁾ of krachtens Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid⁽²⁾.

6. **De lidstaten zorgen ervoor dat voor leden van het betrokken publiek die:**

- a) **een toereikend belang hebben, dan wel**
- b) **de schending van een recht aanvoeren, wanneer zulks in het administratief procesrecht van een lidstaat is vooropgesteld,**

in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtsstelsel beroep openstaat bij een rechtbank, of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan dat de materiële of formele geldigheid toetst van besluiten, handelingen of omissies die vallen onder de inspraak van het publiek, zoals in dit artikel geregeld.

De lidstaten bepalen in welk stadium de besluiten, handelingen of omissies kunnen worden aangevochten.

Wat onder toereikend belang en schending van een recht wordt verstaan, wordt bepaald door de lidstaten in het licht van de doelstelling het publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen. Te dien einde wordt het belang van een niet-gouvernementele organisatie als bedoeld in lid 1, geacht toereikend te zijn in de zin van letter a). Tevens worden die organisaties geacht rechten te hebben die in de zin van letter b) kunnen worden geschonden.

Het bepaalde in dit lid staat niet in de weg aan eventueel voorafgaand bestuurlijk beroep en doet niet af aan de eis dat de bestuurlijke procedures moeten zijn doorlopen opdat beroep bij een rechterlijke instantie openstaat, wanneer het nationaal recht zulks voorschrijft.

⁽¹⁾ PB L 197 van 21.7.2001, blz. 30.

⁽²⁾ PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1. Richtlijn als gewijzigd bij Besluit nr. 2455/2001/EG (PB L 331 van 15.12.2001, blz. 1).

Donderdag, 5 september 2002

Dergelijke procedures verlopen eerlijk, billijk en snel en zonder buitensporige kosten.

De lidstaten geven het bepaalde in dit lid zijn beslag door te zorgen voor informatie voor het publiek over toegang tot beroepsprocedures bij bestuursrechtelijke en rechterlijke instanties.

Artikel 3

Wijziging van Richtlijn 85/337/EEG

Richtlijn 85/337/EEG wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Aan artikel 1, lid 2, worden de volgende definities toegevoegd:

„publiek”: één of meer natuurlijke personen of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, hun verenigingen, organisaties of groepen;

„betrokken publiek”: het publiek dat gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van, of belanghebbende is bij de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures; voor de toepassing van deze omschrijving worden niet-gouvernementele organisaties die zich voor milieubescherming inzetten en voldoen aan de eisen van nationaal recht, geacht belanghebbende te zijn.”

- 2) In artikel 1 wordt lid 4 vervangen door:

„4. De lidstaten kunnen per geval overeenkomstig hun nationale wetgeving besluiten deze richtlijn niet toe te passen ten aanzien van projecten voor nationale defensiedoeleinden, indien zulks nadelige gevolgen zou hebben voor die projecten, of van besluiten omtrent civiele rampen.”

- 3) In artikel 2, lid 3 worden letters a) en b) vervangen door:

„a) gaan de lidstaten na of er geen andere vorm van beoordeling geschikt is;

b) stellen zij de op de in letter a) bedoelde wijze verzamelde gegevens, de gegevens betreffende deze vrijstelling en de redenen waarom zij is verleend, alsmede praktische aanwijzingen inzake de beroepsprocedure overeenkomstig artikel 10 bis, ter beschikking van het publiek.”

- 4) in artikel 6 worden de leden 2 en 3 vervangen door:

„2. Het publiek wordt door openbare kennisgevingen of op een andere passende wijze, bijvoorbeeld met elektronische middelen, indien beschikbaar in een vroeg stadium van de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures en uiterlijk zodra redelijkerwijs informatie kan worden verstrekt in kennis gesteld van het volgende:

- a) de aanvraag om een vergunning;***
- b) het feit dat het project aan een milieu-effectbeoordelingsprocedure is onderworpen en, voorzover relevant, het feit dat artikel 7 van toepassing is;***
- c) nadere gegevens betreffende de bevoegde instanties die verantwoordelijk zijn voor de besluitvorming, die waarbij relevante informatie kan worden verkregen, die waaraan opmerkingen of vragen kunnen worden voorgelegd en nadere gegevens betreffende de termijnen voor het toezenden van opmerkingen of vragen;***
- d) de aard van de eventuele besluiten of, indien van toepassing, van het ontwerp-besluit;***
- e) een indicatie van de beschikbaarheid van de ingevolge artikel 5 verzamelde informatie;***
- f) tijd, plaats en wijze van verstrekking van de relevante informatie;***
- g) nadere gegevens inzake de regelingen voor inspraak die ingevolge lid 5 van dit artikel zijn vastgesteld.***

Donderdag, 5 september 2002

3. De lidstaten zorgen ervoor dat het volgende binnen een redelijke termijn ter beschikking van het betrokken publiek wordt gesteld:

- a) de ingevolge artikel 5 verzamelde informatie;
- b) in overeenstemming met de nationale wetgeving, de voornaamste rapporten en adviezen die aan de bevoegde instanties zijn uitgebracht op het tijdstip waarop het betrokken publiek wordt geïnformeerd in overeenstemming met lid 2 van dit artikel;
- c) overeenkomstig de bepalingen van Richtlijn 2002/.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie (^(*)), andere informatie dan de in lid 2 van dit artikel bedoelde die relevant is voor het besluit overeenkomstig artikel 8 en die pas beschikbaar wordt nadat het betrokken publiek overeenkomstig lid 2 van dit artikel is geïnformeerd.

4. Het betrokken publiek dient in een vroeg stadium reële mogelijkheden tot inspraak in de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures te krijgen en heeft daartoe het recht wanneer alle opties open zijn opmerkingen en meningen kenbaar te maken aan de bevoegde instantie(s) voordat het besluit over de vergunningsaanvraag wordt genomen.

5. De nadere regelingen voor het informeren van het publiek (bijvoorbeeld met aanplakbiljetten binnen een bepaalde omtrek of publicatie in plaatselijke kranten) en de raadpleging van het betrokken publiek (bijvoorbeeld schriftelijk of met een openbare enquête), worden bepaald door de lidstaten.

6. Er wordt in redelijke termijnen voorzien, die voor elk van de verschillende in dit artikel bepaalde fasen voldoende tijd geven.

7. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde instantie de opmerkingen en meningen van het publiek bestudeert en het publiek naar behoren antwoord verstrekt.

(^(*)) PB ..."

5) artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) leden 1 en 2 worden vervangen door:

„1. Wanneer een lidstaat constateert dat een project *aanmerkelijke gevolgen voor het milieu kan hebben* in een andere lidstaat, of wanneer een lidstaat waarvan het milieu *aanmerkelijke gevolgen kan* ondergaan hierom verzoekt, doet de lidstaat op het grondgebied waarvan men het project wil uitvoeren de andere lidstaat zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk wanneer hij zijn eigen publiek informeert, onder meer toekomen:

- a) een beschrijving van het project, met alle beschikbare informatie over het mogelijke grensoverschrijdende effect ervan;
- b) informatie over de aard van de beslissing die kan worden genomen,

en geeft hij de andere lidstaat een redelijke termijn om kenbaar te maken of hij wenst deel te nemen aan de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures; tevens kan hij de in lid 2 van dit artikel bedoelde informatie verstrekken.

2. Wanneer een lidstaat die krachtens lid 1 informatie ontvangt, aangeeft dat hij voornemens is aan de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures deel te nemen, dient de lidstaat op het grondgebied waarvan het project zal worden uitgevoerd, voorzover hij dit nog niet heeft gedaan, de betrokken lidstaat de informatie toe te sturen die krachtens artikel 6, lid 2, verstrekt en krachtens artikel 6, lid 3, de punten a) en b), ter beschikking gesteld moet worden;”

b) lid 5 wordt vervangen door:

„5. De nadere regelingen voor de uitvoering van dit artikel kunnen worden bepaald door de betrokken lidstaten en bieden het betrokken publiek op het grondgebied van de getroffen lidstaat reële mogelijkheden tot inspraak bij de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures betreffende het project.”

Donderdag, 5 september 2002

6) **Aan artikel 9, lid 1 wordt het volgende streepje toegevoegd:**

„— **praktische aanwijzingen inzake de beroepsprocedure overeenkomstig artikel 10 bis.**”

7) artikel 9, lid 2, wordt vervangen door:

„2. De bevoegde instantie of instanties brengen elke lidstaat die ingevolge artikel 7 is geraadpleegd op de hoogte en doen hem de in lid 1 genoemde informatie toekomen.

De geraadpleegde lidstaten zorgen ervoor dat die informatie op een geschikte wijze ter beschikking van het betrokken publiek op hun grondgebied wordt gesteld.”

8) het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtstelsel voor leden van het betrokken publiek die:

- a) een *toereikend* belang hebben, dan wel
- b) *de schending van een recht aanvoeren* wanneer zulks in het *administratief procesrecht* van een lidstaat is *voorgegesteld*,

beroep openstaat bij een rechtbank, of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan *dat de materiële of formele geldigheid toetst van besluiten, handelingen of omissies die vallen onder de inspraak van het publiek, zoals in dit artikel geregeld.*

De lidstaten bepalen in welk stadium de besluiten, handelingen of *omissies* kunnen worden aangevochten.

Wat *onder toereikend belang en schending van een recht wordt verstaan*, wordt bepaald door de lidstaten in het licht van de doelstelling het publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen. Te dien einde wordt het belang van een niet-gouvernementele organisatie *als bedoeld in artikel 1, lid 2, geacht toereikend te zijn in de zin van letter a) van dit artikel*. Tevens worden die organisaties geacht rechten te hebben *die in de zin van letter b) kunnen worden geschonden*.

Het bepaalde in dit artikel staat niet in de weg aan eventueel voorafgaand bestuurlijk beroep en doet niet af aan de eis dat de bestuurlijke procedures moeten zijn doorlopen opdat beroep bij een rechterlijke instantie openstaat, wanneer het nationaal recht zulks voorschrijft.

Dergelijke procedures *verlopen* eerlijk, billijk en snel en *zonder buitensporige kosten*.

De lidstaten geven het bepaalde in dit artikel zijn beslag door te zorgen voor informatie voor het publiek over toegang tot beroepsprocedures bij bestuursrechtelijke en rechterlijke instanties.”

9) in bijlage I wordt het volgende punt toegevoegd:

„22. Wijziging of uitbreiding van in deze bijlage opgenomen projecten, wanneer die wijziging of uitbreiding voldoet aan de in deze bijlage genoemde drempelwaarden, voorzover deze bestaan.”

10) in bijlage II, nr. 13, eerste streepje, wordt aan het slot het volgende toegevoegd:

„(niet in bijlage I opgenomen wijziging of uitbreiding).”

Artikel 4

Wijziging van Richtlijn 96/61/EG

Richtlijn 96/61/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

- a) in punt 10b) wordt de volgende zin toegevoegd:

„In de zin van deze definitie wordt elke wijziging of uitbreiding van een exploitatie geacht belangrijk te zijn, indien de wijziging of uitbreiding voldoet aan de in bijlage I genoemde drempelwaarden, voorzover deze bestaan.”

Donderdag, 5 september 2002

b) de volgende punten 13 en 14 worden toegevoegd:

„13. „publiek”: één of meer natuurlijke of rechtspersonen en, in overeenstemming met de nationale wetgeving of praktijk, hun verenigingen, organisaties of groepen;

14. „betrokken publiek”: publiek dat gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van, of belanghebbende is bij de besluitvorming over de afgifte of de bijstelling van een vergunning of van vergunningsvoorwaarden; in de zin van deze omschrijving worden niet-gouvernementele organisaties die zich voor milieubescherming inzetten en aan de eisen van nationaal recht voldoen, geacht belanghebbende te zijn.”

2) in artikel 6, lid 1, eerste alinea, wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— een schets van de voornaamste door de aanvrager bestudeerde alternatieven, voorzover deze bestaan;”

3) artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 komt te luiden:

„1. De lidstaten zorgen ervoor dat het betrokken publiek in een vroeg stadium reële mogelijkheden tot inspraak krijgt bij de besluitvormingsprocedure voor

- de afgifte van een vergunning voor nieuwe installaties;
- de afgifte van een vergunning voor een belangrijke wijziging in de exploitatie van een installatie;
- **in andere gevallen waar van toepassing**, de bijstelling van een vergunning of van vergunningsvoorwaarden voor een installatie overeenkomstig **artikel 13**.

De procedure van bijlage V is voor deze inspraak van toepassing.”

b) het volgende lid 5 wordt toegevoegd:

„5. Wanneer een besluit is genomen, stelt de bevoegde autoriteit het publiek volgens de passende procedures hiervan in kennis en stelt zij het publiek de volgende informatie ter beschikking:

- a) de inhoud van het besluit, waaronder een afschrift van de vergunning en van alle voorwaarden en eventuele latere bijstellingen, en
- b) de redenen en overwegingen waarop het besluit is gebaseerd.
- c) **praktische aanwijzingen inzake de beroepsprocedure overeenkomstig artikel 15 bis.**”

4) het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 15 bis

Toegang tot de rechter

De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtstelsel voor leden van het betrokken publiek die:

- a) een *toereikend* belang hebben, dan wel
- b) *de schending van een recht aanvoeren* wanneer zulks in het *administratief procesrecht* van een lidstaat is *voorgesteld*,

beroep *openstaat* bij een rechtbank, of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan *dat de materiële of formele geldigheid toetst van besluiten, handelingen of omissies die vallen onder de inspraak van het publiek, zoals in dit artikel geregeld.*

Donderdag, 5 september 2002

De lidstaten bepalen in welk stadium de besluiten, handelingen of *omissies* kunnen worden aangevochten.

Wat *onder toereikend belang en schending van een recht wordt verstaan*, wordt bepaald door de lidstaten in het licht van de doelstelling het publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen. Te dien einde wordt het belang van een niet-gouvernementele organisatie *als bedoeld in artikel 2, lid 14, geacht toereikend te zijn in de zin van letter a) van dit artikel*. Tevens worden die organisaties geacht rechten te hebben *die in de zin van letter b) kunnen worden geschonden*.

Het bepaalde in dit artikel staat niet in de weg aan eventueel voorafgaand bestuurlijk beroep en doet niet af aan de eis dat de bestuurlijke procedures moeten zijn doorlopen opdat beroep bij een rechterlijke instantie openstaat, wanneer het nationaal recht zulks voorschrijft.

Dergelijke procedures verlopen eerlijk, billijk en snel en zonder buitensporige kosten.

De lidstaten geven het bepaalde van dit artikel zijn beslag door te zorgen voor informatie voor het publiek over toegang tot beroepsprocedures bij bestuursrechtelijke en rechterlijke instanties."

5) artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

„1. Wanneer een lidstaat constateert dat de exploitatie van een installatie *aanmerkelijke gevolgen* voor het milieu van een andere lidstaat zou kunnen hebben, of wanneer een lidstaat die *aanmerkelijke gevolgen zou kunnen ondervinden* daarom verzoekt, doet de lidstaat op het grondgebied waarvan de aanvraag voor een vergunning overeenkomstig artikel 4 of artikel 12, lid 2, is ingediend, de andere lidstaat alle informatie die overeenkomstig bijlage V verstrekt moet worden of beschikbaar moet worden gemaakt, toekomen op het tijdstip waarop hij die informatie beschikbaar stelt voor de eigen burgers. Die gegevens dienen als basis voor het nodige overleg in het kader van de bilaterale betrekkingen tussen de beide lidstaten volgens het beginsel van wederkerigheid en gelijke behandeling."

b) de volgende leden 3 en 4 worden toegevoegd:

„3. De resultaten van overleg uit hoofde van de leden 1 en 2 moeten in aanmerking worden genomen wanneer de bevoegde autoriteit een besluit neemt over de aanvraag.

4. De bevoegde autoriteit stelt elke lidstaat waarmee uit hoofde van lid 1 is overlegd van het besluit over de aanvraag in kennis en doet die lidstaat de in artikel 15, lid 5, bedoelde informatie toekomen. Die lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de informatie op een geschikte wijze voor het betrokken publiek op zijn grondgebied beschikbaar wordt gesteld."

6) bijlage V, als weergegeven in bijlage II bij deze richtlijn, wordt toegevoegd.

Artikel 5

Uitvoering

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op ... (*) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

(*) **Twaalf maanden** na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

Donderdag, 5 september 2002

Artikel 6

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 7

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ...

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter
